

Meetme 1.8 taotlejate korduvalt esitatud küsimused 2009 a.

1. Mis saab kui 3. aastal pärast investeeringu tegemist muutub juurdepääsutee avalikult kasutatavaks teeks. Kuidas käitub PRIA?

PRIA nõuab raha tagasi, sest on rikutud toetuse saamise tingimusi. Vastavalt "Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse" § 45⁷ lõikele 8 maaelu arengu toetust ei maksta, kui pärast taotluse rahuldamist, kuid enne toetuse maksmist tehakse kindlaks taotluse rahuldamata jätmise alused või kui toetuse saaja ei ole täitnud toetuse saamise eelduseks olevaid tingimusi.

2. Kas projektis ja taotluses on "ettenägemata" kulud toetuskõlbulikud?

Sellise nimetusega tööd hinnapakumuses ei ole toetuskõlbulikud. Põllumajandusministri 21. juuli 2005. a määruses nr 82 "Maaparandussüsteemi ehitusprojekti sisu- ja vorminõuded" on antud võimalus näidata eelarves kasutuselevõtueelseid viimistlustöid - 4%. Ehitaja hinnapakumises peavad kõik tööd kajastuma nii mahu kui maksumusena. Kui on ette näha, et enne kasutusele võtmist tuleb näiteks kraavidest täiendavalt setet eemaldada, siis tuleb see pakkumises ka viimistlustööna sette eemaldamise mahuna näidata.

Veelkord- ehitaja hinnapakumises peavad kõik tööd kajastuma nii mahu kui maksumusena .

3. Kas investeeringu tegemiseks ettenähtud aega on võimalik pikendada?

Põhimõtteliselt on, kui selleks on veenev põhjendus, näiteks tööde tegemiseks ebasoodsad ilmastikuolud. Pikenduse taotlemiseks on vaja teha PRIA-le põhjendusega taotlus. Iga konkreetset pikenduse taotlust menetleb PRIA eraldi.

4. Mis tingimustel saab minu maaparandussüsteem nõ ametlikuks (ei ole kantud registrisse). Kas MB võib keelduda mõõdistamisjoonise kinnitamisest?

Maaparandusseaduse § 3 lõike 1 kohaselt on maaparandussüsteem ehitiste kogum, mis on kantud maaparandussüsteemide registrisse. Kui maaparandusbürool puuduvad süsteemi registrisse kandmiseks vajalikud andmed, korraldab süsteemi omanik nimetatud süsteemi kohta mõõdistamisjoonise koostamise. Kui maaparandussüsteem, mille kohta on koostatud mõõdistamisjoonis, vastab maaparandusbüroo hinnangul maaparandussüsteemile esitatud nõuetele või kui vastavusse viimine on saavutatav hoiu- või rekonstrueerimistöödega, kinnitab maaparandusbüroo mõõdistamisjoonise ja esitab andmed maaparandussüsteemide registrisse.

Maaparandusbüroo võib keelduda mõõdistamisjoonise kinnitamisest ainult seadusest tuleneval juhul: maaparandusseadus § 77¹, või mõni muu seadus, esmajoonelt keskkonda puudutavad seadused.

Maaparandusseadusest tulenevalt ei kinnitata mõõdistamisjoonist, kui

- 1) ei saa tagada süsteemi nõuetele vastavust;*
- 2) mõõdistamisjoonise on koostanud isik, kellel ei ole selleks õigust;*
- 3) mõõdistamisjooniselt ei selgu vajalikud andmed*

5. Kas saab toetust küsida ainult projekteerimise või ainult ehitamise eest?

Põllumajandusministri 11.10.2007 a. määruses nr 123 "Põllu- ja metsamajanduse infrastruktuuri investeeringutoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" (edaspidi määrus) § 3 lõike 1 kohaselt võib toetust taotleda määruse lisas 1 nimetatud investeeringuobjektide kohta (maaparandussüsteemi ehitamine, rekonstrueerimine ja uuendamine jne) ja § 3 lõike 2 kohaselt võib toetatava tegevuse osaks olla ka projekteerimistöö, uurimistöö, ekspertiisi tegemine jpm ettevalmistav töö.

Seetõttu toetust ainult projekteerimise eest ei saa, kuna ei ole tagatud, et investeringu lõplik eesmärk, midagi ehitatakse, rekonstrueeritakse või uuendatakse, täidetakse.

Ainult ehitamiseks (küsimata toetust projekteerimiseks ehk ettevalmistavaks tööks) on võimalik toetust taotleda, sest sellel juhul on loodud eeldused meetme eesmärgi täitmiseks.

6. Tahame asutada maaparandusühistu. Meil on kõigi kohustuslike liikmete teavitamise kohustus. Keda me riigi maa osas teavitame?

Mõistlik on teavitada riigi maa osas vastavat riigivara valitsejat, enamasti nn jätkuvalt riigi maa osas maavalitsust või riigimetsa (RMK) maa osas Keskkonnaministeeriumit.

7. Kas maaparandusühistu saab taotleda ka toetust juurdepääsuteele põllumajandusmaale?

Põhimõtteliselt saab maaparandusühistu taotleda toetust juurdepääsutee ehitamiseks või rekonstrueerimiseks põllumajandusmaale, kui:

- 1) selline tegevus on tema põhikirjaline eesmärk;*
- 2) tee asub ühistu tegevuspiirkonnas;*
- 3) investeringu tegemiseks on üldkoosoleku otsus ja maaomanikest või juurdepääsutee omanikest ühistu liikmete nõusolek (allkiri kinnituskirjal);*

8. Kas maaparandusühistu saab ise teha omanikujärelevalvet?

Maaparandusseaduse § 20 lõike 2 alusel võib maaparandusühistu teha omanikujärelevalvet oma tegevuspiirkonnas, kui tal on vastavasisuline õigussuhe isikuga, kellel on selleks tegevuseks maaparandusseadusest tulenev õigus. Kui maaparandusühistu taotleb toetust meetme raames, ei saa maaparandusühistu iseendale kuludokumente esitada. Seega on võimalik maaparandusühistus teha omanikujärelevalvet, selleks toetust küsimata, või tellida omanikujärelevalve ettevõtjalt, kelleks on selleks õigus (maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registris vastavat registreeringut omav ettevõtja).

9. Kas ehitada võib sama ettevõtja kes tegi projekti?

Saab küll, kui ehitajal on nendeks tegevusteks (maaparandussüsteemi projekteerimise ja maaparandusehituse alal maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri (MATER) registreering) maaparandusseadusest tulenev õigus.

10. Osa maaparandussüsteemist jääb linna piiri sisse. Kas see osa maaparandussüsteemist on toetuskõlbulik?

Ei ole, vastavalt määruse § 3 lõikele 1 võib toetust taotleda küla, alevi või aleviku territooriumil asuvate investeringuobjektide kohta.

11. Kes võib teha juurdepääsutee projekti?

Juurdepääsutee tee projekti tegija on vastavalt määruse § 9 lõikele 4¹ ettevõtja, kellel on Teeseaduse § 25¹ nimetatud tegevusluba või MATER- i registreering maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal.

Tuginedes määruse § 3 lõige 1 punktile 2 peab ehitusprojekt olema koostatud põllumajandusministri 17. veebruari 2005. a määruses nr 18 "Maaparandussüsteemi projekteerimismid" ja põllumajandusministri 21. juuli 2005. a määruses nr 82 "Maaparandussüsteemi ehitusprojekti sisu- ja vorminõuded" sätestatud nõuete kohaselt.

12. Kas töö tegemise ajal on võimalik ehitajat vahetada, näiteks kui ta läheb pankrotti, kui on võimalik, siis kas pean võtma ka hinnapakumised?

On võimalik tööde tegijat vahetada, selleks on vaja teha PRIA-le põhjendusega taotlus, olemasolev olukord fikseerida ja järelejäänud mahus tuleb teha uus hinnapakumine. Silmas tuleb pidada, et uus hinnapakumine ei saa minna suuremaks kui oli pankrotti läinud ettevõtte hinnapakumise see osa, millele ei ole toetust antud.

13. Ma ei tohi 5 aasta jooksul pärast investeeringu tegemist maa sihtotstarvet muuta. Kas ma tohin muuta maa kasutusotstarvet ja mis see kasutusotstarve maaparandusseaduse tähenduses on?

*Kinnisasja kasutusotstarbe muutmisenä käsitletakse maatulundusmaal:
1) haritava maa või loodusliku rohumaa kõlviku muutmise metsamaa kõlvikuks;
2) metsamaa kõlviku muutmise haritava maa või loodusliku rohumaa kõlvikuks;
3) haritava maa või loodusliku rohumaa kõlvikul puittaimedega istanduse rajamine.
Nimetatud põhimõte on kirjutatud sätenä, mis jõustub 01.01.2010, maaparandusseadusesse. Maa kasutusotstarbe muutmise on meetme kontrollperioodil põhimõtteliselt lubatud, kui selleks on maaparandusbüroo kooskõlastus.*

14. Kuidas saab teada seadedrenaazi mõju ulatuse.

Seadedrenaazi mõju alaks loetakse maaala, kus paisutusseadega on võimalik põhjavett hoida kuni 50 cm sügavusel maapinnast. Seadedrenaazi mõju ulatuse määrab projekteerija ehitusprojekti. Teades paisutuse kõrgust regulaatori juures ja maapinna reljeefi, määrab projekteerija ala kus paisutuse mõjul on põhjavesi maapinnast kuni 50 cm sügavuses.

15. Metsäühistu taotleb juurdepääsutee rekonstrueerimist metsamaale. Tee paikneb ühe liikme kolmel kinnisasjal. Mis on toetuse määr?

Toetuse määr on 40% määruse § 8 lõike 2 punkt 2 kohaselt, sest juurdepääsutee paikneb sama omaniku mitmel kinnisasjal.

16. Tahan ehitada uut vihmutussüsteemi, millised rajatised on toetatavad?

Kõik vihmutussüsteemi osad alates veehaardest kuni vihmutusseadmeni.

17. Maaparandusobjektide juurdepääsuteed ei saa rekonstrueerida, kuna teelune maa on ühistu liikmete oma aga omavalitsuse poolt on teele seatud kitsendused-avalikud teed. Kuidas toimida? Kas on võimalik servituut maha võtta, tee korda 1.8 meetme kaudu ja hiljem kui vaja servituut tagasi panna? Omavalitsus ei soovi seda teha kuna ütleb selle võimatu olevat. Kui keeruline see ikkagi on?

Meetme 1.8 seisukohast on oluline, et taotleja esitab kohaliku omavalitsuse õiendi, et rekonstrueeritav juurdepääsutee on eratee Teeseaduse paragrahvi § 5² tähenduses ja eratee ei ole määratud avalikuks kasutamiseks. (Väljavõte nimetatud teeseaduse viitest: Eratee on tee, mis paikneb juriidilise või füüsilise isiku kinnisasjal. Erateed võib kasutada üksnes kinnisasja omaniku loal. Erateed ja reaalservituudiga erateed ning tasulist teed peab tee omanik lubama tasuta kasutada alarmsõidukil ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitseväge sõidukil. Muudel sõidukitel peab tee omanik lubama teed tasuta kasutada ainult juhul, kui avalikult kasutatav tee on avariü või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks suletud)

Kui lepingut ei ole tee omaniku ja valla vahel sõlmitud, siis järelikult ei ole see avalikult kasutatavaks teeks määratud, sest vastavalt Teeseaduse § 4 lõike 3 kohaselt: tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning valla- või linnavalitsuse ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest

vastutava isiku valla- või linnavolikogu kohaliku omavalitsuse huvidest lähtudes. Lepingus nähakse ette eratee kasutamise kord ja tähistus, hüvitis eratee omanikule ning teehoiukulude kandjad.

Võlaõigusseaduse kohaselt on võimalik lepingut muuta ja lõpetada vastavalt lepingupoolte kokkuleppele või lepingus või seadusega ettenähtud muul alusel.

18. Kui tahetakse laiendada maaparandusühistu tegevuspiirkonda, kasutades selleks teise maaparandusühistu loomist ja seejärel loodud maaparandusühistu liitmist vana maaparandusühistuga, siis kas 6 kuu tegutsemise nõuet hakatakse arvestama.

Maaparandusühistutele ei ole toetuse saamiseks määruses sätestatud 6 kuu tegutsemise nõuet, see on vaid kehtestatud ettevõtjale, kes peab olema taotluse esitamise ajaks tegutsenud vähemalt 6 kuud.